

Agenda Stad

97
Gemeenten

9
Ministeries

30+
Kennis-
instellingen

20
City Deals

100+
Bedrijven en
organisaties

7
Provincies

12
Sustainable
Development
Goals

14
Partnerschappen

City Deals op de kaart

Klimaatadaptatie

In deze City Deal worden leer- en werkateliers ingezet om klimaatadaptatie toe te passen in de stad. Succesvolle aanpakken en praktische toepassingen worden uitgewisseld binnen het publiek-private netwerk en gepubliceerd voor de buitenwereld. De City Deal heeft verschillende ministeries en de Tweede Kamer geadviseerd over het belang van praktijkgerichte kennisontwikkeling, over de wijze waarop de financiële impulsregeling vanuit het Deltaprogramma kan worden ingevuld en over de vertaalslag naar lokale en nationale wetgeving.

Meer informatie vindt u hier. [▶](#)

Zicht op ondermijning

In deze City Deal zijn door middel van analyses inzichten opgedaan voor de thema's drugs en vastgoedrisico's. Deze inzichten hebben geleid tot de samenstelling van vijf drugsprofielen en zes vastgoedrisicoprofielen. Door middel van een in deze City Deal ontwikkeld dashboard worden die profielen over heel Nederland, per gemeente en per wijk weergegeven. Door deze verkleinde zoekgebieden kan er gericht onderzoek gedaan worden.

Meer informatie vindt u hier. [▶](#)

Naar een digitale woonomgeving

Vanuit de City Deal zijn 15.000 woningen gedigitaliseerd. De deal is opgeschaald onder de titel 'Connect NL' om de reikwijdte van de aanpak te vergroten en deze te structureren. Dit helpt bewoners bij het krijgen van inzicht in de verduurzamingsmogelijkheden van hun huis en de bijbehorende kosten. Tegelijkertijd is binnen de City Deal gewerkt aan het inventariseren van belemmeringen en juridische vraagstukken op het gebied van privacy, opslag en beheer van data en standaardisatie.

Meer informatie vindt u hier. [▶](#)

Inclusieve Stad (doorstart: Eenvoudig Maatwerk)

Het 'rode knop'-mechanisme is door deze City Deal ingevoerd, de rode knop stelt City Deal steden in staat om casussen, waarbij het lokaal met betrokken partijen niet lukt om een oplossing te vinden, op te schalen naar rijksniveau. Om via die weg wel tot een oplossing te komen. Uit de Deal is gebleken dat het kostenbewustzijn onder sociaal werkers toeneemt als zij meer keuzevrijheid hebben in de inzet van het budget voor maatwerk. Deze City Deal heeft samenwerking en leercultuur tussen steden op het sociaal domein bevorderd. Hier is de Topklas Eenvoudig Maatwerk, Platform Mooi en een netwerkstructuur van acht gemeenten uit voortgekomen.

Meer informatie vindt u hier. [▶](#)

Kennis Maken

In de 19 steden zijn strategische agenda's opgesteld tussen de stadsbesturen en de kennisinstellingen. Deze agenda's worden financieel ondersteund door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) waardoor jaarlijks duizenden studenten worden betrokken bij stedelijke vraagstukken. Hiernaast wordt deze City Deal als aanpak centraal meegenomen in de ambities van de Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek (OCW, 2019). Elk jaar worden er twee landelijke kennisdelingsdagen met 250+ deelnemers georganiseerd.

Meer informatie vindt u hier. [▶](#)

Elektrische deelmobiliteit in stedelijke gebiedsontwikkeling

In deze City Deal wordt geëxperimenteerd met het plaatsen van elektrische deelauto's in nieuwe gebiedsontwikkeling. Hierdoor kan er met een lagere parkeernorm meer en goedkoper gebouwd worden en wordt de luchtkwaliteit in de stad verbeterd. Onlangs heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bi-directionele laadpalen voor andere steden mogelijk gemaakt naar aanleiding van deze deal. Momenteel wordt de samenwerking gezocht met de Greendael Autodelen II om het platteland beter van deelmobiliteit te voorzien.

Meer informatie vindt u hier. [▶](#)

City Deals in verkenning

Als de hele wereld verandert door de opkomst van internettechnologie en door digitalisering, hoe verandert dan de stedenbouw, de planologie, de ruimtelijke ordening?

Smart Cities

Door digitalisering en technologisering veranderen steden de komende jaren ingrijpend. In deze City Deal wordt onderzocht wat er nodig is om deze verandering op een zo goed mogelijke manier te laten verlopen.

Hoe kunnen ambtenaren en bestuurders beter maatwerk leveren bij burgers die digitaal in de knel zijn gekomen?

Maatwerk bij Digitale Dienstverlening

In deze City Deal wordt onderzocht hoe ambtenaren en bestuurders beter gebruik kunnen maken van ruimte die er is om maatwerk te leveren bij burgers die digitaal in de knel zijn gekomen.

Kunnen de kansen van de energietransitie bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid?

Aardgasvrije Wijkvernieuwing

In deze City Deal wordt onderzocht hoe de kansen van de energietransitie en het aardgasvrij maken van wijken, kunnen bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in kansarme wijken.

Zijn burgers en bedrijven bestand tegen cybercrime?

Lokale Weerbaarheid Cybercrime

Deze City Deal verbindt steden in hun aanpak om burgers en bedrijven weerbaarder te maken tegen cybercrime.

Er wordt geëxperimenteerd hoe gedragsverandering tot stand kan worden gebracht.

Zijn andere regels nodig om het hergebruik van grondstoffen te bevorderen?

Circulaire Stad (2.0)

Deze City Deal heeft het doel drempels te verlagen voor een meer circulaire stedelijke economie. Deze deal is een vervolg op de City Deal Circulaire stad.

Hoe kunnen knelpunten, zowel fysiek als in regelgeving, worden weggenomen om tot een innovatief binnenstedelijke mobiliteit te komen?

Stedelijke Mobiliteit

Verkenning naar een innovatieve aanpak voor stedelijke distributie- en mobiliteitsvraagstukken.

Hoe kan de overheid omgaan met een grote verscheidenheid aan inwoners?

Samenleven in de wijk

Een toenemende verscheidenheid aan bevolkingsgroepen levert vraagstukken op over polarisatie, segregatie, integratie, participatie, toegankelijkheid en inclusie. Er wordt verkend hoe steden kunnen omgaan met de permanente, steeds wisselende culturele veelvormigheid onder haar inwoners.

Lopende City Deals

City Deal	Inhoud	Steden	Departementen	Overige partijen	Concrete resultaten
Klimaatadaptatie	Leer-, experimenteer en innovatietraject om op een goede manier om te gaan met klimaatverandering	Zwolle, Dordrecht, Rotterdam, Den Haag, Amsterdam, Eindhoven, Breda, Amersfoort, Deventer, Groningen en Apeldoorn.	I&W, BZK	De waterschappen Waterschap Drents Overijsselse Delta, Amstel, Gooi en Vecht en Vallei en Veluwe, De Dommel, Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard en Hoogheemraadschap van Delfland, Provincie Overijssel, Tauw, RDC, NWP, Kennisland, Heijmans, EcoShape, BPD, Unesco-IHE, HS Amsterdam, Universiteit van Utrecht, Hanze HS en Branchever. voor Ondernemers in het Groen VHG, Arcadis, Staatsbosbeheer, HKV, Saxion, NEN	In deze City Deal worden leer- en werkateliers ingezet om klimaatadaptatie toe te passen in de stad. Succesvolle aanpakken en praktische toepassingen worden uitgewisseld binnen het publiek-private netwerk en gepubliceerd voor de buitenwereld. De City Deal heeft verschillende ministeries en de Tweede Kamer geadviseerd over het belang van praktijkgerichte kennisontwikkeling, over de wijze waarop de financiële impulsregeling vanuit het Deltaprogramma kan worden ingevuld en over de vertaalslag naar lokale en nationale wetgeving. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.
Health Hub	Stimuleren van gezond (stedelijk) leven door Innovatieve en samenhangende aanpak van complexe gezondheidsvraagstukken en versterking van Utrechtse (en Nederlandse) gezondheid gerelateerde economie.	Utrecht, De Bilt, Driebergen-Zeist, Nieuwegein, Woerden, Stichtse Vecht, Vianen, Bunnik, IJsselstein en Houten.	EZK, VWS, OCW, I&W	Prov Utrecht, Utrecht Science Park, RIVM, TNO, Universiteit Utrecht, UMC Utrecht, Hogeschool Utrecht, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Stichting Economic Board Utrecht, Stichting Sint Antonius Ziekenhuis, Saltra Diagnostic and Medical Services B.V. In juni 2018 hebben ook ondertekend: Diaconessehuis, ROC Midden Nederland. In januari 2020 hebben MBO Utrecht, Lokalis, Incluizio, Careyn bijgetekend. Daarnaast zijn er een aantal betrokken partijen die deelnemen aan het netwerk, namelijk: Utrecht Zorg, Nivel, Ucreate, Reinaerde, Raedelijn, Huisartsen Utrecht Stad, Altrecht.	Er wordt geëxperimenteerd om de juiste zorg op de juiste plek te organiseren met de inwoner als centrale spil. Zo worden er experimenten gedaan met persoonlijke gezondheidsomgevingen voor ouderen en is er een regionale aanpak Kansrijke Start voor kinderen opgezet. Ook is de verbinding gemaakt tussen de creatieve industrie en de gezondheidssector voor sociale innovatie en meer ontwerpgericht kijken in de gezondheidszorg. Dit gebeurt onder andere door circle of life events waarin verschillende levensfasen met hun vraagstukken op het gebied van gezondheid centraal staan. Meer informatie vindt u hier.
Voedsel op de stedelijke agenda	Impuls aan de transitie van landbouwbeleid naar integraal voedselbeleid met: duurzaamheid, gezondheid, voedselveiligheid en diervriendelijkheid, gestimuleerd vanuit consument, producent en retail in de stad.	Amsterdam, Almere, Den Haag, Ede, Groningen, Leeuwarden, Den Bosch, Venlo, Helmond, Utrecht, Oss en Rotterdam.	EZK, VWS, BZK	Provincie Gelderland.	De City Deal heeft op vier themaclusters kennis opgedaan om de rol van steden op het gebied van voedselbeleid te versterken. In een position paper zijn aanbevelingen gedaan op het gebied van economie en innovatie, het terugdringen van voedselverspilling en het versterken van regionale voedselsystemen en gezonde voedselomgeving en voedseleducatie. Daarnaast is er een online receptenboek gelanceerd met praktijkvoorbeelden van stedelijk voedselbeleid. De deal heeft ervoor gezorgd dat de twaalf provincies voedselbeleid verkennen. Voor bestuurders werd een Public Leadership Challenge georganiseerd over 'de gezonde voedselomgeving'. Tevens wordt samengewerkt op Europese schaal in het Milan Urban Foodpact. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.

City Deal	Inhoud	Steden	Departementen	Overige partijen	Concrete resultaten
Kennis Maken	Het doel van de City Deal Kennis Maken is om met de partijen die deze City Deal hebben ondertekend, een versnelling tot stand te brengen in het oplossen van maatschappelijke opgaven van steden door onderzoekers, docenten en studenten hierbij te betrekken.	Amsterdam, Nijmegen, Delft, Enschede, Groningen, Leiden, Maastricht, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Wageningen, Ede, Arnhem, Leeuwarden, Den Bosch, Breda, Zwolle, Den Haag en Deventer.	OCW, BZK	Netwerk Kennissteden Nederland (NKN) met hun universiteiten en hogescholen, de Vereniging van Universiteiten (VSNU), de Vereniging Hogescholen en Regieorgaan SIA.	In de 19 steden zijn strategische agenda's opgesteld tussen de stadsbesturen en de kennisinstellingen. Deze agenda's worden financieel ondersteund door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) waardoor jaarlijks duizenden studenten worden betrokken bij stedelijke vraagstukken. Hiernaast wordt deze City Deal als aanpak centraal meegenomen in de ambities van de Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek (OCW, 2019). Elk jaar worden er twee landelijke kennisdelingsdagen met 250+ deelnemers georganiseerd. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.
Elektrische deel-mobiliteit in stedelijke gebieds-ontwikkeling	Het doel van deze City Deal is versnelling van een doorbraak naar het gebruik van elektrische deelmobiliteit in stedelijke gebiedsontwikkelingen. Betrokken partijen willen met pilots een impuls geven aan energietransitie door energiezuinige woningen en de aanleg van lokale <i>smart grids</i> .	Amersfoort, Amstelveen, Apeldoorn, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht.	I&W, EZK, BZK	Provincie Zuid-Holland, Elaad NL, Heymans NV, St Smart Solar Charging, Syndroon BV, Syntus, Achmea BV, NE-PROM. In december 2019 zijn twee nieuwe partijen toegetreden: ForumInvest en Buurauto	In deze City Deal wordt geëxperimenteerd met het plaatsen van elektrische deelauto's in nieuwe gebiedsontwikkeling. Hierdoor kan er met een lagere parkeernorm meer en goedkoper gebouwd worden en wordt de luchtkwaliteit in de stad verbeterd. Onlangs heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bi-directionele laadpalen voor andere steden mogelijk gemaakt naar aanleiding van deze deal. Momenteel wordt de samenwerking gezocht met de Greendeal Autodelen II om het platteland beter van deelmobiliteit te voorzien. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.
Zicht op ondermijning (Data Analytics)	Door middel van patroonherkenning via <i>big data</i> analyse onzichtbare ondermijnende criminaliteit zichtbaar maken.	Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Tilburg, Eindhoven, Den Bosch, Breda en Helmond. Medio 2019 zijn de steden Groningen, Almere en Maastricht toegetreden.	BZK, J&V, Fin/DGBEL i.s.m. SZW	Politie, Openbaar Ministerie, CBS, Kadaster, RIEC's (FIU vanaf Q4 2019)	In deze City Deal zijn door middel van analyses inzichten opgedaan voor de thema's drugs en vastgoedrisico's. Deze inzichten hebben geleid tot de samenstelling van vijf drugsprofielen en zes vastgoedrisicoprofielen. Door middel van een in deze City Deal ontwikkeld dashboard worden die profielen over heel Nederland, per gemeente en per wijk weergegeven. Door deze verkleinde zoekgebieden kan er gericht onderzoek gedaan worden. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.
Eenvoudig Maatwerk	Aansluiting verbeteren van de arrangementen op de domeinen van werk, inkomen, schulden en zorg op de leefwereld van huishoudens.	Zaanstad, Leeuwarden, Enschede, Utrecht, Amsterdam, Den Haag, Tilburg, Delft.	SZW, VWS, BZK, J&V	CAK, Belastingdienst, CJIB, SVB, IWW	Deze City Deal bevordert samenwerking en leercultuur tussen steden op het sociaal domein. In de City Deal wordt gezocht naar doorbraken op casus-lokaal en landelijk niveau om mensen met 'gestapelde problemen' – waaronder schulden – beter te helpen. Eén van de experimenten: kwijtschelding van de verhoging van de boete in ruil voor een maatschappelijke tegenprestatie. Meer informatie vindt u hier

Afgeronde City Deals

City Deal	Inhoud	Steden	Departementen	Overige partijen	Concrete resultaten
Roadmap Next Economy	Regionale ontwikkelstrategie die anticipeert op nieuwe economische dragers en vereiste vaardigheden.	MRDH (Rotterdam, Den Haag, 21 omliggende gemeenten)	EZK, BZK	Provincie Zuid-Holland, EPZ	In deze City Deal zijn de acties en investeringen beschreven die nodig zijn voor een toekomstbestendige economie van de MRDH. In de Roadmap zijn vijf transitiepaden uitgezet op het gebied van digitalisering, energiedelta, circulair, <i>entrepreneur</i> -schap en <i>next society</i> . Aan de hand van deze strategie zijn verschillende projecten van start gegaan. Meer informatie vindt u hier.
Warm welkom voor talent	Ruim baan bieden aan elke hoogwaardige ondernemer die in Nederland wil starten.	Amsterdam, Eindhoven, Den Haag en Groningen.	EZK, SZW, J&V, OCW	Expatcenter Amsterdam Area, Startup Amsterdam, Startup Delta, VNO-NCW, ONL, KvK, MKB Nederland, UWV, RVO, IND, NFIA, externe experts, accelerators, incubators en ambitieuze ondernemers	Deze City Deal heeft een rapportage opgeleverd met concrete aanbevelingen om Nederland aantrekkelijker te maken voor talentvolle buitenlandse ondernemers. Een groot aantal aanbevelingen is overgenomen in de betrokken steden, waaronder de inrichting van een nationaal contactpunt bij de RVO en vanaf 1 januari 2020 hebben partners van buitenlandse zelfstandigen vrije toegang tot de arbeidsmarkt. Meer informatie vindt u hier.
Eurolab Grensoverschrijdend werken en ondernemen	Samenhangende aanpak van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt, kennisinfrastructuur en economie in de Euregio Maas-Rijn versneld realiseren.	Maastricht, Sittard, Heerlen en voorts Aken, Luik en Genk	BZK, EZK, SZW, OCW	Provincie Limburg, Brightlands, stichting Limburg Economic Development (LED), Universiteit Maastricht	De City Deal heeft grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio Maas-Rijn bevordert door in het Eurolab de krachten van werken, leren en ondernemen te bundelen. In de regio zijn oplossingen bedacht om grensbarrières weg te nemen met als doel de economie te versnellen. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.
Binnenstedelijk Bouwen en transformatie	Nieuwe allianties en <i>business cases</i> realiseren om binnenstedelijk bouwen een impuls te geven	Zuidvleugel (Leiden, Rotterdam, Den Haag, Gouda, Dordrecht, Schiedam, Alphen aan den Rijn)	BZK, I&W	Prov. Zuid-Holland, Bouwend Nederland, De Vereniging Deltametropool, Vastgoed Belang, BNG, IVBN, Watertoerenberaad, NEPROM	Deze City Deal heeft bouwlocaties in de Zuidvleugel versneld in ontwikkeling gebracht, was inspiratiebron voor de in 2018 opgerichte transformatiefaciliteit en is inmiddels doorgestart in een landelijk programma om de resultaten te delen binnen de G40. Meer informatie vindt u hier.
Inclusieve Stad (doorstart: Eenvoudig Maatwerk)	Aansluiting verbeteren van de arrangementen op de domeinen van werk, inkomen, schulden en zorg op de leefwereld van huishoudens. We zoeken naar doorbraken op casus-lokaal en landelijk niveau om mensen met 'gestapelde problemen' – waaronder schulden – beter te helpen.	Zaanstad, Leeuwarden, Enschede, Utrecht, Eindhoven. Vanaf 1 januari 2018 tevens: Amsterdam, Den Haag, Tilburg en Delft. (Eindhoven is er bij de overgang naar Eenvoudig Maatwerk teruggetreden.)	SZW, VWS, BZK, J&V	CAK, Belastingdienst, CJIB, SVB, IWW	Het 'rode knop'-mechanisme is door deze City Deal ingevoerd, de rode knop stelt City Deal steden in staat om casussen, waarbij het lokaal met betrokken partijen niet lukt om een oplossing te vinden, op te schalen naar rijksniveau. Om via die weg wel tot een oplossing te komen. Uit de Deal is gebleken dat het kostenbewustzijn onder sociaal werkers toeneemt als zij meer keuzevrijheid hebben in de inzet van het budget voor maatwerk. Deze City Deal heeft samenwerking en leercultuur tussen steden op het sociaal domein bevordert. Hier is de Topklas Eenvoudig Maatwerk, Platform Mooi en een netwerkstructuur van acht gemeenten uit voortgekomen. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.

City Deal	Inhoud	Steden	Departementen	Overige partijen	Concrete resultaten
Stedelijke veiligheid	Samenhangende en innovatieve aanpak van complexe stedelijke veiligheidsopgaven ihb met een digitaal karakter, met als doel het behalen van maatschappelijk (veiligheid) en economisch rendement.	Den Haag, Eindhoven, Tilburg, Enschede, Zoetermeer en Delft	EZK, J&V, OCW	Drie regionale veiligheidsclusters: Stichting Hague Security Delta, Stichting Dutch Institute for Technology Safety and Security en Twente Safety and Security	In de deelnemende steden en de drie veiligheidsclusters zijn elf living labs gestart. Hierin zijn innovatieve oplossingen beproefd en uitgedacht voor veiligheidsproblematiek die in de steden speelt. Meer informatie vindt u hier.
Naar een digitale woonomgeving	Grootschalige digitalisering van woningen om kosteneffectieve ontwikkeling van innovatieve woon- en zorgdiensten te bevorderen.	Brabantstad (Eindhoven, Tilburg, Den Bosch, Helmond, Breda)	EZK, BZK, I&W	Provincie Noord-Brabant, Woonconnect, KPN, BIM loket, Spark Campus, TU Eindhoven	VVanuit de City Deal zijn 15.000 woningen gedigitaliseerd. De deal is opgeschaald onder de titel 'Connect NL' om de reikwijdte van de aanpak te vergroten en deze te structuren. Dit helpt bewoners bij het krijgen van inzicht in de verduurzamingsmogelijkheden van hun huis en de bijbehorende kosten. Tegelijkertijd is binnen de City Deal gewerkt aan het inventariseren van belemmeringen en juridische vraagstukken op het gebied van privacy, opslag en beheer van data en standaardisatie. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.
Waarden van groen en blauw in de stad	Gemeenten, private partijen en kennisinstituten gaan gebruikerservaringen en kennis delen om de TEEB-stadtool en de Atlas Natuurlijk Kapitaal (ANK) te verfijnen, te integreren en nog beter te laten aansluiten bij de uitvoeringspraktijk. TEEB staat voor The Economics of Ecosystems and Biodiversity. Met de TEEB-stadtool kan de monetaire waarde van stedelijk groen en water worden bepaald.	Rotterdam, Den Haag, Dordrecht, Haarlem, Apeldoorn, Amersfoort en Utrecht.	EZK, LNV, I&W	Tauw, VHG(branchondernemers in het groen), Rijks Universiteit Groningen, Hogeschool van A'dam, RIVM, KCNL, NVTL, NL Green Label, de coöperatieve samenleving	Groen is een wezenlijke factor in het stedelijk vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven. In de City Deal is daarom de TEEB-Stadtool en de Atlas Natuurlijk Kapitaal (ANK) doorontwikkeld waarmee de waarde van stedelijk groen en water wordt bepaald. Zo kunnen gemeenten beter rekening houden met maatschappelijke voordelen van groen en water in de planvorming, en bij het beheer van de buitenruimte. Deze deal heeft een doorstart gemaakt in de lopende City Deal Klimaatadaptatie. Meer informatie vindt u hier.
Clean Tech	Verbinding realiseren tussen de maatschappelijke opgaven om schoon, veilig, energie-neutraal en duurzaam/circulair te produceren en consumeren.	Stedendriehoek: Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Epe, Brummen, Voorst en Lochem.	EZK, I&W, OCW	Strategische Board Stedendriehoek, provincies Gelderland en Overijssel, stichting Stedendriehoek Innoveert, Deventer Open Innovation Center, Clean Tech Delta Rotterdam, Drechtsteden en Delft, stichting KIEMT, Oost NV, Hotspots en bedrijvennetwerken.	De City Deal heeft initiatieven ondersteund van vermindering van CO ₂ -uitstoot en minder afval en meer hergebruik, tot oplossingen die leiden tot een betere bereikbaarheid, slimme mobiliteit en een betere leefomgeving. Meer informatie vindt u hier.
Woningabonnement	Instrument realiseren om energiebesparingsmaatregelen zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden aan woning-eigenaren.	Deventer, Ede, Enschede, Zutphen, Lochem en Breda	BZK	Provincie Overijssel, Energiefonds Overijssel, Deventer kring van werkgevers, Midden en Kleinbedrijf Deventer, VNO/NCW, Bouwend Nederland Regio Oost en Uneto/VNI - regio Oost.	De City Deal heeft geleid tot een experiment waarbij 600 woningeigenaren een abonnement konden nemen op energiebesparende maatregelen in hun huis. Deze experimenten worden nu voortgezet, ook in een groot aantal andere gemeenten. Deze City Deal heeft bijgedragen aan het mogelijk maken van gebouwgebonden financiering via het Klimaatakkoord en de partners zijn betrokken bij de opdracht uit het Klimaatakkoord om energiebesparing mee te mogen rekenen bij toetsing van woonlasten. Uit het woningabonnement is Transform ontstaan; een initiatief van 4 steden om 40.000 woningen aardgasvrij te maken zonder stijging de woonlasten en hiertoe een wijkabonnement aan te bieden. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.

Circulaire stad	Bundeling van regionale strategieën om tot een circulaire stad te komen op het gebied van meten, voorbeeldprojecten, verbinden vraag en aanbod, inventarisatie belemmeringen en internationale component.	Almere, Amsterdam, Apeldoorn, Dordrecht, Den Haag, Haarlemmermeer, Rotterdam, Utrecht en Venlo	I&W, BZK, EZK	TNO, Royal Haskoning DHV, Circular Economy	Deze City Deal heeft regionale strategieën opgeleverd om tot een circulaire stad te komen. De ervaringen van de steden en onderzoeksresultaten worden gebruikt in de ontwikkeling van circulair bouwbeleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Via projecten is aangetoond dat een meer circulaire stad al mogelijk is. Informatie hierover is ook voor andere steden beschikbaar via de website van Circulaire Stad. Momenteel wordt gewerkt aan een vervolg van deze City Deal. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.
Gelrestad (Smart energy, food and health)	Verbinding realiseren tussen de topsectoren energie, food en health in Gelderland.	Arnhem, Nijmegen, Ede-Wageningen en Apeldoorn.	EZK, BZK	Prov Gelderland, Economic Board Arnhem-Nijmegen, Strategische Board Stedendriehoek, Radboud Universiteit, Wageningen University and Research, Papendal holding, Rijnstate Ziekenhuis, Radboud UMC, Industriepark Kleefse Waard, Engie, Alliander, Rijn-IJssel Energie Coöperatie, Wiek II, Alliantie Voeding in de Zorg, Actief Comité Binnenstad Nijmegen, VWS	Deze City Deal heeft gezorgd dat door middel van cross-overs tussen de regionale topsectoren er een betere samenwerking in de regio ontstaan is. Op beleidsterreinen als de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), sport, spoor-mobiliteit en op de Veluwe (toerisme, natuur) wordt met elkaar samen-gewerkt. Meer informatie vindt u hier.
Zorg voor veiligheid in de stad	Verbeteren van de aansluiting tussen zorg-en veiligheid d.m.v. innovatieve concepten. Focus op kwetsbare groepen en het voorkomen van overlast en criminaliteit. Randvoorwaarde is dat we hierbij aantoonbaar effectieve interventies kunnen inzetten.	Almere, Breda, Maastricht, Nijmegen, Zoetermeer en Tilburg	J&V, VWS, SZW, BZK	Diverse lokale partijen	De experimenten van City Deal Zorg voor Veiligheid in de Stad hebben geleid tot nieuwe vormen van samenwerking, inzicht in fundamentele knelpunten en geoptimaliseerde werkwijzen. In verschillende experimenten zijn indicaties gevonden dat gerichte interventies op zorg en ondersteuning een positief effect op veiligheid hebben. Meer informatie vindt u hier. Of kom meer te weten over deze deal via deze video.

Europese Agenda Stad (EAS)

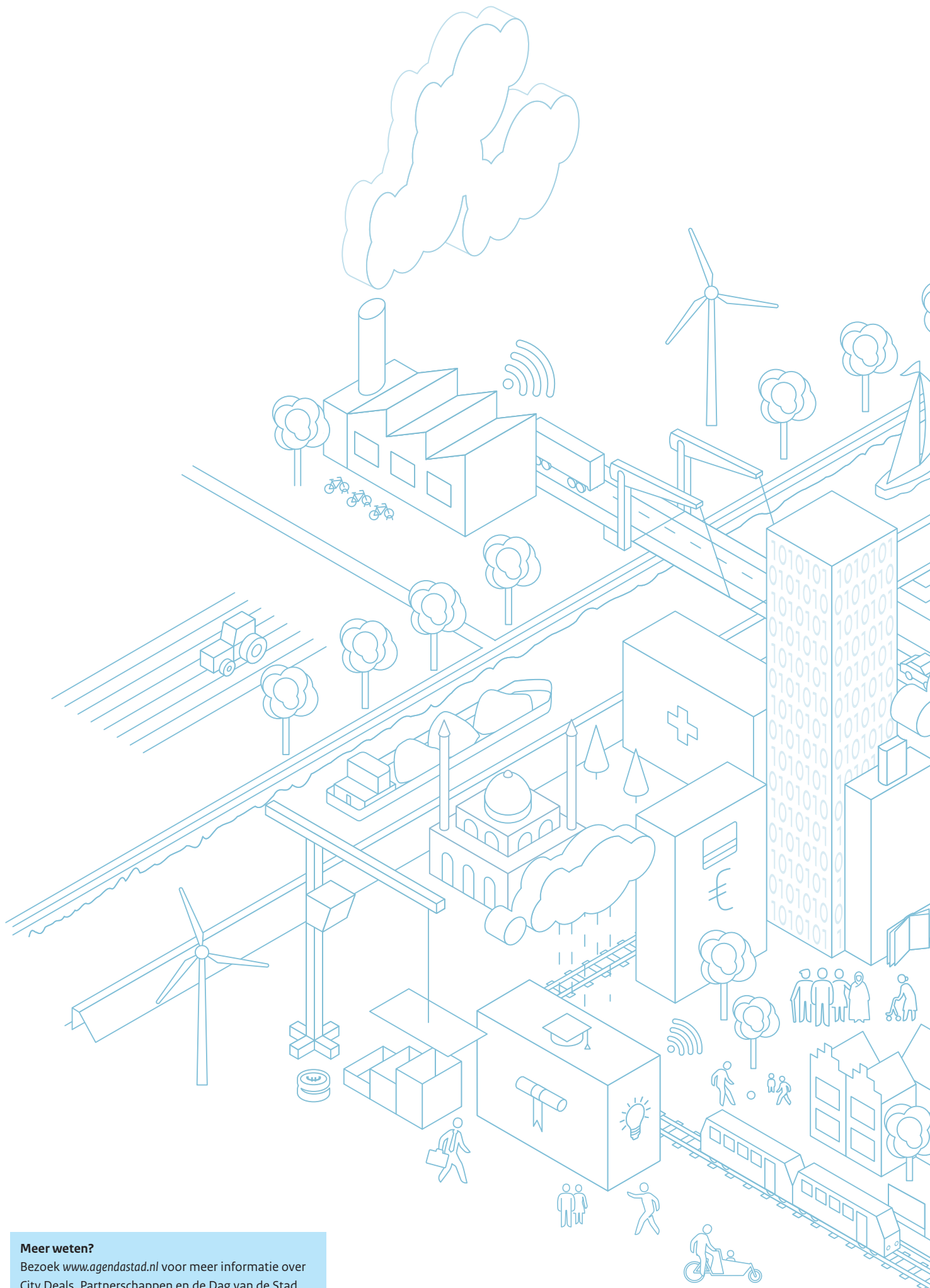

Partnerschap	Inhoud
Stedelijke Armoede (Urban Poverty)	Het partnerschap Stedelijke Armoede heeft als doel het terugdringen van armoede en verbeteren van inclusie van mensen in armoede of woonachtig in kansarme wijken en buurten in steden. De nadruk ligt op ruimtelijke concentratie van structurele armoede in kansarme buurten (en de revitalisering van deze gebieden), armoede onder kinderen en dakloosheid.
Inclusie van Migranten en Vluchtelingen (Inclusion of Migrants and Refugees)	Het partnerschap Inclusie van Migranten en Vluchtelingen heeft als doel om migranten en vluchtelingen van buiten de EU op een goede manier te laten integreren. Wonen, scholing, culturele integratie, sociale voorzieningen en toegang tot de arbeidsmarkt zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. <i>Nederlandse deelname: Amsterdam (coördinator)</i>
Luchtkwaliteit (Air Quality)	In het partnerschap Luchtkwaliteit staat het onderzoeken en aanpakken van luchtkwaliteitsvraagstukken in steden centraal. Doel is om de luchtkwaliteit in Europese steden te verbeteren en aandacht voor 'de gezonde stad' in Europa (de Europese Stedelijke Agenda) te vergroten. Hierbij gaat het om het identificeren van tegenstellingen, dubbelingen en mogelijk ontbrekende regelgeving en (indirecte) financieringsmogelijkheden gerelateerd aan luchtkwaliteit. <i>Nederlandse deelname: Nederland (ministerie van IenW, mede-coördinator), Arnhem, Nijmegen (als lid van het Consortium Clean Air Ruhr Area), Utrecht</i>
Huisvesting (Housing)	Het partnerschap Huisvesting heeft als doel betaalbare huisvesting van goede kwaliteit in steden. De focus ligt op sociale huisvesting, regelgeving rond staatssteun en het algemeen huisvestingsbeleid. <i>Nederlandse deelname: Nederland (ministerie van BZK)</i>
Digitale Transitie (Digital Transition)	Het partnerschap Digitale Transitie heeft als doelen het bieden van betere publieke dienstverlening aan burgers en het creëren van zakelijke ontwikkelingen. De aandacht gaat uit naar: dataverzameling en – management en beter gebruik van Open Data. <i>Nederlandse deelname: Eindhoven</i>
Stedelijke Mobiliteit (Urban Mobility)	Het partnerschap Stedelijke Mobiliteit heeft als doel duurzame en efficiënte stedelijke mobiliteit. De aandacht gaat uit naar openbaar vervoer, 'soft mobility' (lopen, fietsen, openbare ruimte), toegankelijkheid en efficiënt transport met goede verbindingen. <i>Nederlandse deelname: Nijmegen</i>

Partnerschap	Inhoud
Lokale Werkgelegenheid (Jobs and Skills in the Local Economy)	Het partnerschap Lokale Werkgelegenheid heeft als doelen welvaart en lage werkloosheid te ondersteunen en realiseren, o.a. door ondernemingen aan te trekken en te garanderen dat vaardigheden aansluiten bij behoeften van werkgevers. <i>Nederlandse deelname: Rotterdam (mede-coördinator)</i>
Circulaire Economie (Circular Economy)	Het partnerschap Circulaire Economie heeft als doelen toename van hergebruik, hernieuwing (refurbishment) en recycling van bestaande materialen en producten om groei en banen ontwikkelingen te bevorderen. <i>Nederlandse deelname: Den Haag</i>
Duurzaam Grondgebruik (Sustainable Land Use)	Het partnerschap Duurzaam Grondgebruik heeft als doel om de veranderingen in de stedelijke omgeving, veroorzaakt door groei, krimp en regeneratie, respectvol in te passen in de leefomgeving met oplossingen die bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van leven.
Klimaatadaptatie (Climate Adaptation)	In het partnerschap Klimaatadaptatie gaat het om het anticiperen op de schadelijke effecten van klimaatverandering, het voorkomen en minimaliseren van schade aan stedelijke gebieden door deze verandering.
Innovatief en verantwoord aanbesteden (Innovative and Responsible Public Procurement)	Het partnerschap Innovatief en Verantwoord Aanbesteden richt zich op het inkoopproces als instrument om sociale en milieudoelstellingen te realiseren en met minder meer te doen. <i>Nederlandse deelname: Haarlem (coördinator)</i>
Energietransitie (Energy Transition)	Het partnerschap Energietransitie heeft als doel om in te zetten op structurele langetermijnveranderingen in energiesystemen, zoals verschuiving naar duurzame energie en energie efficiency. Aandacht gaat uit naar energievoorziening, -opwekking en -opslag, beheer en planning en energiegebruik. <i>Nederlandse deelname: Tilburg, Groningen</i>
Cultuur en Cultureel Erfgoed (Culture en Cultural Heritage)	Het partnerschap Cultuur en Cultureel Erfgoed analyseert de rol die cultureel erfgoed kan spelen bij de ontwikkeling van meer inclusieve en duurzame steden. Daarnaast worden concrete acties benoemd om steden te helpen cultureel erfgoed te beschermen, promoten en creëren. <i>Nederlandse deelname: Federatie Grote Monumentengemeenten</i>
Veiligheid in de Publieke Ruimte (Security in Public Spaces)	Het partnerschap Veiligheid in de Publieke Ruimte identificeert uitdagingen en innovatieve oplossingen voor veilige en comfortabele stedelijke omgevingen. De focus ligt onder andere op doordachte stadsplanning, technologische en digitale ontwikkelingen voor slimme en veilige steden en goed beheer van gedeelde openbare ruimte.

Meer weten?

Lees de actieplannen en andere informatie over de Europese Partnerschappen op <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>

Meer weten?

Bezoek www.agendastad.nl voor meer informatie over City Deals, Partnerschappen en de Dag van de Stad.